

**Hol tartunk? - A 2020-as EKR előkészítő projekt
másodlagos piaci munkacsoport eredményei:
A másodlagos piaci modell ismérvei, előnyei,
sikerességéhez szükséges tényezők és általános modellje**

Felsmann Balázs, elnök MEKSZ

**Másodlagos piac az Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszerben
Online workshop 2021. április 7.**

A másodlagos piaci munkacsoport korábbi tevékenységének összefoglalása

A munkacsoport 2020. május és szeptember között végezte előkészítő munkáját az ITM jogalkotási feladataival összhangban. Célja a hatékony, likvid, azaz működőképes másodlagos piac modelljének megalkotása volt.

Résztevők: E.ON +ELMŰ-ÉMÁSZ, HUPX, MEKH, MEKSZ, MET, MOL, MVM

A munkacsoport javaslatait egy munkacsoporti jelentésben foglalta össze. Ezt a jelentést az ITM-mel egyeztetve a workshop résztvevői számára eljuttatjuk a mai eseményt követően.

A hatékony másodlagos piac ismérvei

- **Sztenderd termékekkel** zajlik a kereskedés. Legfontosabb paraméterek a sztenderdek meghatározásánál:
 - Mértékegység és elszámolási egység
 - Megtakarítási időszak
 - (Szektor /megtakarítás fajtája– Technológiasemleges modellben nem feltétlenül szükséges)
- A szabályszerűen létrejött ügyleteket **teljesítettnek** kell tekinteni.
- A sztenderd termékek elektronikus, akár **anonim kereskedéssel** adhatók-vehetők.
- **Alacsony piaci belépési korlát**, egyszerű és költséghatékony kereskedés.
- Kereslet és kínálat egyensúlyban van.
- **Nincs regulációs kockázat** (kiszámítható, stabil szabályozás)

A piac kialakításához kapcsolódóan felmerült javaslatok, kérdések

- A másodlagos piac szereplőinek meghatározása: **nem kötelezett vállalkozások részvételére** vonatkozó szabályok
- **Minimális kereskedési méret** meghatározása és ezzel kapcsolatban nagyobb intézkedések oszthatóságára vonatkozó szabályok rögzítése.
- Érdeemesnek látjuk a MEKH által üzemeltetett **származási garancia** (guarantee of origin - GoO) rendszer alkalmazhatóságának elemzését a fehér bizonyítványok (white certificate WhC) nyilvántartására.

A másodlagos piac általános modellje 1. Intézkedések bejelentése / regisztrációja

- Bejelentések kezelése nem közvetlenül a másodlagos piac függvénye, de a **jól működő elektronikus rendszer** előfeltétel.
- Javasoljuk, hogy kockázatcsökkentési okból **bejelentés csak az intézkedést követően** történhessen.
- A megtakarításokat / egyenlegeket a **MEKH számlán vezeti**.
- Minden kötelezett rendelkezik számlával. Az egyes évek között **lehetőség van az átvezetésre** (bankolás).
- Számlaműveletet a **számla tulajdonosa és az általa meghatalmazott** fél végezhet. Cégcsoport esetén elképzelhető, hogy valamennyi cég számláját ugyanaz a kezelő vezeti.

A másodlagos piac általános modellje 2. Intézkedések bilaterális átruházása

- A polgári jog szabályai szerint lehetőség van egyes energiahatékonysági projektek átruházására a bejelentés előtt. Ekkor **a vevő fogja bejelenteni** az intézkedést.
- A kereskedés történhet **bilaterálisan (OTC platformon vagy azon kívül)**. A tranzakció létrejöttét követően az eladó átutalja /átvezeteti a tranzakcióval érintett fehér bizonyítványokat a vevő számlájára.

A másodlagos piac általános modellje 2. Szervezett piaci kereskedelem

- A munkacsoport javaslata, hogy a szervezett piaci kereskedelem csakis opcionális legyen, és **önkéntes alapon történjen**.
- **Folyamatos kereskedelem vagy aukciós piac** kérdése: a várható piacméretet figyelembe véve a munkacsoport az aukciós piacot költséghatékonyabbnak látja, ami alkalmasabb lehet a megfelelő piaci koncentráció létrehozására.
- A **szervezett piaci kereskedelem** a központi szerződő félen keresztül történik, így **anonim, automatizált**, az elszámolás pedig self-clearing mellett történne a WhC szervezett piac rendszerében.

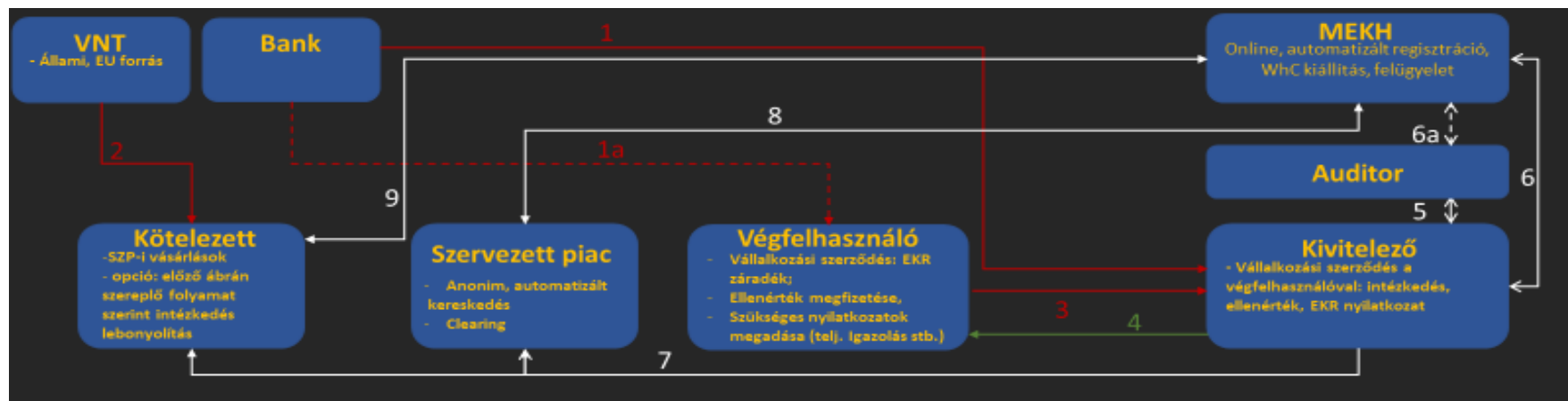

A másodlagos piac sikeréhez szükséges tényezők

- Előfeltétel az energiahatékonysági intézkedések **egységes bejelentési, nyilvántartási, elszámolási**, valamint a kereskedések átvezetését biztosító **platformjának** létrehozása. Javaslat, hogy ezt a MEKH üzemeltesse.
- Felelősség a mögöttes intézkedésekért: álláspontunk szerint a másodlagos piac iránti bizalomhoz elengedhetetlen, hogy a **sztenderd termékként jóhiszeműen megvásárolt WhC ne legyen** az intézkedés miatt (részlegesen) **érvényteleníthető**. Felelősséggel a megtakarítást bejelentő tartozik!
- Megtakarítás önálló bejelentése nem kötelezett részéről: a munkacsoport javaslata, hogy a **kötelezettek mellett harmadik fél is rendelkezessen önálló számlával** és felelősséggel.

Működési modell: harmadik fél saját nevében jelenti be a megtakarítást

- 1: Bankhitel kivitelezőnek (opció: 1a: végfelhasználónak) – részleges (elő)finanszírozás
- 2: VNT kötelezetteknek
- 3: Kötelezett-kivitelező vállalokozási szerződés; önrész fizetése
- 4: Intézkedés végrehajtása
- 5: Intézkedés auditálása MEKH által jóváhagyott auditor által
- 6: Intézkedés online regisztrációja kivitelező által (opció 6a: auditor kivitelező megbízásából)
- 7: WhC adásvétele (bilaterálisan, vagy SZP-on keresztül; kivitelező csak eladó lehet)
- 8: Szervezett piaci tranzakciók átvezetése a számlák között gép-gép kapcsolaton keresztül
- 9: Kötelezett-MEKH éves megtakarítási cél elszámolása